

Johann Sebastian (Hans) Brandts Buys
(Warnsveld 28.6.1905 – † Hilversum
21.2.1959)

Nederlander – Dirigent, pianist, klavecini-
nist, componist, zoon van Marius Adrianus
Jr. Na zijn gymnasiumstudie te Arnhem
ging hij in Amsterdam rechten en oude
talen studeren, doch koos uiteindelijk de
muziek-richting. Hij studeerde piano bij
zijn vader (later bij Stevan Bergmann en
Ethel Delias) en compositie bij Johan
Wagenaar en Sem Dresden. Na het beha-
len van het staatsexamen M.O. ging hij
zich in 1930 onder leiding van Alice Ehlers
bekwamen in het klavecimbelspel, als
een der eersten in Nederland. Hij werkte
als klavecinist o.a. mee in het Ensemble
Musica Antiqua. Van 1938 tot 1944 was
Brandts Buys leraar klavecimbel en har-
monieëler aan het Muzieklyceum te
Amsterdam. Vanaf 1950 trokken zijn
integrale uitvoeringen van Joh. Seb. Bachs
'Wohltemperirte Klavier' en diens 'Kunst
der Fuge' de aandacht. Hij maakte enkele
buitenlandse concerttournees.
Landelijke bekendheid kreeg Hans
Brandts Buys als dirigent/musicoloog
door zijn uitvoeringen van Bach-cantates
in liturgisch verband met studentenkoren
en -orkesten. Het in 1936 opgerichte
Collegium Musicum te Leiden met bijbe-
horend Leids Studenten Zangkoor, dat
tot 1946 onder zijn leiding stond, bracht
bovendien in 1945, ter gelegenheid van
de heropening van de Leidse universiteit,
zijn eigen *Bevrijdingscantate* tot klinken.
Nog in de oorlog voerde Brandts Buys
ook met Utrechtse studenten Bach-canta-
tes in kerkdiensten uit, volgens de Litur-
gische Jaarkring. In 1945 werd als gevolg
daarvan het Utrechts Studenten Koor en
Orkest (U.S.K.O.) opgericht, dat hij tot
zijn dood toe zou leiden en waarmee hij
o.a. in 1950 een grootse Bach-herdenking
realiseerde. Voor deze gelegenheid werd
een speciale, instructieve 'Bachkrant'
uitgegeven. Naast het werk van Joh. Seb.
Bach leerde Brandts Buys zijn studenten
ook de eigentijdse muziek kennen. Ver-
scheidene Nederlandse componisten,
gebocid door hetgeen hij met amateurs
tot stand wist te brengen, schreven wer-
ken, speciaal gericht op de praktijk van
het U.S.K.O.: Jurriaan Andriessen, Henk
Badings, Lex van Delden, Sem Dresden,

Jan van Dijk, Jaap Geraedts, Wouter
Paap, Herman Strategier en anderen.
Vanaf 1943 was Brandts Buys ook dirigent
van de Hilversumse Cantate-vereniging.
Hiermee heeft hij in totaal ca. 180 Bach-
cantates uitgevoerd. Na de bevrijding
nam hij de leiding van het Toonkunstkoor
Arnhem van zijn vader over. Met dit koor
voerde hij in 1947 Bachs 'Matthaeus
Passion' voor het eerst in Nederland uit
in kleine bezetting, volgens zijn eigen, op
de historie gebaseerde inzichten. Eveneens
in Arnhem leidde hij in 1949 de Neder-
landse première van 'Das Gesicht Jesajas'
van Willy Burkhardt. In 1951 werd hij
directeur van het Goois Muzieklyceum,
vier jaar later dirigent van het Toonkunst-
koor te Hilversum.

Hans Brandts Buys verrijkte de muziek-
praktijk met zijn uitgaven van onbekende
werken van Nederlanders uit het verleden:
Carolus Haquart, Pieter Hellendaal,
Sybr. van Noordt e.a. Zijn Bach-studies
resulteerden in een drietal boekwerken:
Das Wohltemperirte Klavier (1942,
1953'), *De passies van Johann Sebastian
Bach* (1950), *Johann Sebastian Bach.
48 Praeludia* (1950, 1966'). Brandts
Buys deed interessante ontdekkingen
inzake de rol die de getallemystiek speelt
in Bachs werk. Hans Brandts Buys vielen
twee onderscheidingen ten deel: de Tegel
van Verdienste van de Rijksuniversiteit
van Utrecht (1951) en de Gouden Ere-
medaille van de K.N.T.V. (1952).

WERKEN

Bevrijdingscantate (1945); *Lustrumcan-
tate Sol Justitiae* (voor Utrechtse studen-
ten); toneelmuziek (bij werk van J. Coc-
teau, H. Roland Holst, R. Rolland, J.
van den Vondel); filmmuziek (*De Zee;
Dood water*).

MIEP ZIJLSTRA

BIBLIOGRAFIE

*Een muzikaal Nederlands geslacht in
Orgaan K.N.T.V.* pag. 91, 1947; *Bach-
herdenking Utrechtse Studenten*, pag.
68, 1950; Paap, W., *In memoriam Hans
Brandts Buys in Mens en Melodie*, pag.
65, 1959; Zijlstra, M., *De Bach-cantates
in liturgisch verband in Mens en Melodie
in Muzikaal Eeuwkwartaal*, decembernr.
Mens en Melodie, pag. 78, 1975; *Colle-
gium Musicum 1936-1976*, 1976.